

مجله علمی و ادبی

مطبعه و محل اداره :

حضرات اوغلتیله امنیت

صندوفی جوارنده

شنگول یقوشنده

۲۵ نومرو

مسلکمه موافق آثار

جدیده مع المنونبه

قبول اولنور

درج ایلمه یین آثار اعاده اولنماز

دین، فلسفه، علوم، حقوق، ادبیات تاریخ، سیاسیات، و بالخاصه احوال و شئون اسلامیه و بحث ابر و ذلله بر نشر اولنور.

صاحب و مؤسسلری :

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

تاریخ تأسیسی

۱۰ تموز ۱۳۲۴

آبونه بدلی

در سعادتده نسخہ سی ۵۰ پاره در

قیرله دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی

۲۰ غروش فضله آلنیر

سنگلی	التی آیلانی	غروش
ممالک عثمانیه ایچون	۶۵	۳۰
روسیه	۶۰۰	۳۰۰
سائر ممالک اجنبیه	۱۷	۹

آلتنجی جلد

۷ رمضان ۱۳۲۹ پنجشنبه ۱۸ اغستوس ۱۳۲۷

عدد : ۱۵۶

اولیسی بوتون قیز مکتبلریده ویریان وقیز مکتبلری ایچون قبول ایکیلن فنا تربیه دن ایلری کلتیدی .

رشدیه قیز مکتبلریمزده آلآن قبول ایکیلش اولان پروغرام فرانسز پروگراملرینک تمامها عینی در . بر پروگراملر مسئلهسی اهمیتسز ، عادی بر شی کی کورینور ایسهده ملتک معدراتنه ، حیات مستقبله سنه عائد اولدیفندن معارف نظارتی وجدائی اوکونه قویهرق بو مسئله ایله اشتغال ایلملی در .

برقیز آمریقایی ، آوستریایی پک ایی طانیه سین ، مسائل ریاضیه حل ایدهمه سین ، شعرلر انشاد ایدهمه سین ، فرانسزجه آلمانیجه قونوشمه سین . کوزل بر تابلو رسم ایدهمه سین ، عشاق پشروندن دم اوراماسین ، موزارک هاندلک تاریخی نک ، شومانک بر بارچه سنی جاله ماسین ، فقط جو جو غنی کیدیرمه سنی ، بسیلهمسینی ، بیوتهمسینی بیلسین ؛ اوینک مصرفی وارداتی طانیه رق اوکا کوره اموراداره یی الله آله بیلسین ، آقشام یورغون کلن زوجنی نمون واونک آلانی تسکین ، دوشونجه سنه اشتراک ایده بیلسین ، مملکتنه چالیشقان متشبت عضولر ، اولادلر یتشدیره بیلسین ...

قیزلری ایی یتشدیرمک ایچون مکتبلریمزه ، باخصوص انات رشدیه لرینه تربیه یتیه درسلی قویله لی در . قیزلرک تربیه سی انا مکتبلرندن ، احتیاط صنفلرندن ، ابتدائی مکتبلرندن باشلار ؛ قیزلره بورالردن اعتباراً ، او یونلرنده بیله تربیه یتیه یه شمولی اولار ، مناسبی بولنان مواد کوستریلمه لیدر .

بزده ائ بویوک قیز مکتبلری حال حاضرده رشدیه لر در . بوسبیله قیز رشدیه لرینک پروگرامی تربیه یتیه درسلیله قاریشیق تنظیم ایتمه لی یز . نجه شویله بر پروگرام یاییلمه لی در :

علوم و تربیه دینه ، عثمانی لسانی ، تربیه اطفال ، حفظ الصحه جو جوق بویوتک ، اداره یتیه ، یک پیشیرمک تربیه بدنی (ژیمناستیک) ، حساب ، تاریخ ، جغرافیا ، مبادی علوم طبیعی یا خود دروس اشیاء رسم ، دیکیش دیکمک و یچمک تعمیر ایتمک و یاماق و نقش ایشله مک وقولا و اوتو یامق کی ال ایشلری ، طشره قیزلری و بلکه استانبول قیزلری ایچون عملی باغچوانلق و زراعت ایشلری در ...

باغچوانلق و زراعت ایشلری درسلی لزومسز کوره نلر اولور ، فرضیه دیرم که برکویلو و یا قصبه لی بزده مطلقا چفتجی در ؛ بو چفتجی نک خانه سی اطرافنده متروک مطلقا بر باغچه سی واردر . اگر اؤک خانمی چالیشقان و ایش بیلمین اولسه البت او باغچه او یله متروک حالد قالماز ؛ او باغچه دن ماده استفاده اولونور . خانه یه کوزل و تمیز بر منظره بخش ایدر ، آبی و صاف بر هوا حاضرلار . کذلک بو سایه ده قادینک وجودی حرکت ایده رک مجبوری و طبیعی بر ژیمناستیک ، سپورده یامش اولور .

طبیعی که صاییلان بودرسار غایت عملی ، اکلنجه لی ، شطارتلی و وسائط تعلیم مبذول اوله رق ویریلمی در . اسکی طرزده ویریلن درسار کنج قیزلری مکتبه ایکن داها مرض دماغی و عطلاته محکوم

ایدر ؛ فائده یرینه اولاد و احقادینه بویا فنا بر تربیه سرایت ایتدیرلر . قیزلری او قادینی یامق ، مسعود عائللر تشکیل ایتمک ایچون تربیه ایده جک مکتبلرک جو غالمه سی شایان تقدیر و تشکر در . بزیا قین ده بویوله و بلکه داها شمولی دوشونولش قیز رشدیه لری و یکی تشکل ایتمش قیز اعدادیلری و تربیه یتیه مکتبلری کورمک ایستهرز .

ادهم نژاد

خانملرک دقتنه

عموماً سرکیدن مقصد ملتک ترقیاتی و صنایع نفیسه لرینی کوسترمکدر .

اوروپاده سرکیلر ایکی دورلو اولیور : بری عمومی سرکی بؤکا هر طرفدن اشتراک ایدیورلر و بوندن ده ایکی دورلو منفعت بکلیرلر : اولاً بوسرکیلر سایه سنده ملل مخلفه یریه طوبیلا نیورلر : ثانیاً برلریلک صنایع نفیسه لرینه و ترقیاتلرینه واقف اولیورلر .

ایکنجیسی ایسه خصوصی سرکی اولوب یالکیز بر مملکتک یا خود بر شهرک داخلنده اولانلر اشتراک ایدیورلر . ایشه بویاز سلیمانیه قیز رشدیه سی مکتبی هیئت طرفندن کشاد اولمش سرکی ده او جمله دندر . ترکیساده سرکیلر یامق ظن ایدرم پک ده عادت اولدیفندن سرکیلره اهمیت ویرنلر ده اولدقجه آذر دییه حکم کللیور . چونکه سرکی یه ایکی دفعه کیتدم ایسه ده سورو ، سورو سواقلر ده کزن قادینلر مزدن هیچ یرینه تصادف ایتدم .

البته بو حاللری دوشونمک و نولری تشویق ایتمک مطبوعاتلرک وظیفه سی ایسه ده هر کون ستونلرینی اوافق تفک اهمیتسز حوادثلر ایله طولدیران غزته لر مزدن کرک بوسرکی و کرک بوندن اولیکی صنایع سرکیستی حقنده بر قاج بارلاق دعوتنامه لر دن بشقه . مع التأسف یرشی کوریا میوردی .

دکل اوروپاده دیگر مدنی ملتلر ده حتی بزم روسیه ده بیله هر شهرده سنه ده بر قاج سرکی اولیور و غزته مخبرلری در حال او سرکیلری زیارت ایدیورلر . بعضیلرینی تنقید ، بعضیلرینی مدح ایدرک مقاله لر یازیورلر و هر کون سرکیلره کیروب چیقانلر حقنده ده آیروجه معلومات ویرییورلر . ایشه بو کونه قدر مطبوعاتلر ده بزم سرکیمز حقنده بر شی کوره مدیکمدن بویله سرکیلر تأسیس ایده رک ملتیزک ترقیات صنایعی میدانه قویان مدیر بک ، مدیره و معلمه خانملره و هدیه لری ایله اشتراک ایدن اصحاب همه کال احترامله تشکرانی عرض ایتدکدن صوکر ا بعض عاجزانه اخطار اتمی ده شورایه قید ایتمک ایسترم .

سه کینک هریری منتظم ، اشیالرده پک کوزل یرلشدیریلش ، خصوصاً بعض لوحلر ، یورغان باصدیقلری ، باش اورتیلری و بعض بیاض ایشل هرکسک دقتنی جاب ایده جک درجه ده کوزل و نفیس ایدی .

صوگرا نقش ایشلری ده کوزلدی . یالکیز بمشیری طبیی چیچکله یکزه میوردی ، رنگلر اویدیربله مامشدی .

بن بونلری سرکیده اولان ناظره خانملره سویه دم ، اولر جوجوق ایشی دیبه او قباحتلری جوجقلره یوکلهدیلر .

بکا قالبرسه هر بر جوجوغه ایشله دیکی نقشلرک نه چیچکی ونه یاراغی اولدیغنی ورنکلری ناصل اولوق لازمکله جکنی کوسترمک نقش معلملرینک وظیفه سی اولمالیدی . بر رسام یادیغی رسک نه قدر طبیی اولمسنه چالشیورسه بر نقش معلمه سی ده طبیعت موافق اولیه او قدر چالشمه لی . نقش رساملقا بر درجه ده اولوب ، بری بویا دیکری ده ایکنه سایه سنده میدان چیقار بر صنعتدر . واصل صنایع ده بوکا دنیلور برده کوزل بچیملی کوملکارک دیکیشلرینه ده اعتنا ایتک ایجاب ایدر . بن بوقدر بر شیشی تنقید یاخود مؤاخذه نیتله یازمیورم . یالکیز ایروده پایله جق سرکبلر ده ده ا زیاده اعتنالی ودها مکمل اولمسنی آرزو ایتدیکم دن بونلری مطبوعات ستوننده عرض و بیانه جسارت ایتدم . بونکله برابر تکرار دیمک ایسترمکه ، سرکینک هیئت عمومیه ی اعتباریه نظر اولندوقده مدیر بک حضرتلرینک فوق العاده غایت ده بولندقلری ، مدیره ومعلمه خانملرکده کمال اهتمام ایله چالشمقده اولدقلری انکار اولنماز . امید ایدرز انشاالله کله جکده یاپاققلری سرکیلر دها مکمل ودها منتظم اولور .

فوزیه رشید

« روسیه ده ترقی »

بک جوق آدملر روسیه نی اوزاقدن باقهرق وحشی بر آبی دیر کچرلر صوگراینه بک خیلی آدملر وارکه روسیه یه کیدوبده بر قاج شهر وبلده لری کوره جک اولورلرسه فکرلری بردن تبدل ایدر ، شهرلرده اولان آثار عمرار و حیات عمومیه نظر دقلرینی جلب ایدمک انلری تعمیقه سوق ایدر .

خارجدن کلوبده یکدن بر نظر ایدنلر ایچون بو بویلادر ، بالخاصه تورکیه وشرق عالمندن کلنلر ایچون روسیه دولتی بک بیوک ترقی به مالک کورینه نیلور . فی الحقیقه کوسترش دخی بویلادر . و بو کوستر شدرکه ، محافل سیاسی ده دخی وسیه نک موقعی محافظه ایتش و ایتمکده در . عجبا ، نفس الامر ده دخی بویلامی ؟ بومعلومات قرین حقیقتی ؟ بورالری البته جای ملاحظه در .

روسیه یه عموما خارجدن سطحی بر نظر اولنورسه ، هیچ شبهه اولنمزه روسیه دولتی غایت مدعش ، جسم بر دولتدرکه دول معظمه دن برینی دوشوندردیکی کبی انکیزلرکده کوزلرینی خلی دن خیلی ییلدیر مشدر .

بالخاصه قونت « ویتی » نک مالیه نظارتنده بولندیغی صوگراینه لرده روسیه نک بودجه رقلری مبلارلری کوسترنجیه ایش بسبتون باشقه لاشدی ، بوتون دولت لر روسیه نک سطوتندن عادتاً قورقارجه سینه سیاست تعقیبه مجبور قلدیلر . بالخاصه شرق مسائله ، ما کدونیا مسئله سنده هان هار روسلرک سوزلری سوز ، دیدکلری قرار قطعی درجه سنی بوله جقدی . برکت ویرسون او آرا ده آرا یر بر ژاپون روس محاربه سی کیردی ، داخلی بمض حرکت لر اولدی ده بر آز روسیه دولتک سطوتی تحدید ایتدی ، هرکس ایچون روسیه دولتی حقنده بر درجه یه قدر سربست سربست بیان افکار ایده جک قدر جسارت کلدی ، مع مافیه بن دیمک استرمکه ینه روسیه دولتک حقیقتی ، ماهیت وهویتنی لایقینه ییلنر بک آز بولورلر .

روسیه دولتی افریقا جوللرنده بولانان (نیک) تعیر ایتدکلری آغاچه بکنرتمک ایسترم . اوزاقدن باقار ایسه ک غایت کوزل وغایت قالین ، کولکسی ده اولاجق ، اودونی ده اولاجق کبی کوریلر بک جسم بر آغاچدر ، یانه کلودره باقارسه کز ایچی کاملا جورومش انتفاع اوله جق هیچ بر شیشی قالماش ، یالکیز قابوقدن عبارت تپه سنده بر قاج دال وار ، استفاده اوله جق کولکسی اولمقدن ماعدا یانه وارملق ایچون ده تردد اولنورکه اوزرینه چوکه سون . ظن ایدرم قارئین کرام بر دن بره روسیه دولتی ایچون بویله بر مثالی بک بعید کوره جکلر ، بلکه ده ایانه جقلری کلز . شو سبیدن بر آریضاحات اعطاسنی مناسب کوردم :

دولت لک ترقی وتعالیلری ایچون اکثریا معارف ، صنایع ، مالیه وعسکریه جهتلری نظر اعتباره آلنور . بن ده بو جهتلره بر آز عطف نظر ایده جکم ؛ اولا روسیه ده ملت لر روسلر نظرنده ایکی به تقسیم اولنور : برنجیسی بیوک روس قومی . ایکنجیسی ده (اینارودیس) تعیر اولنان غیر روسلردر . بزم ایچون روسیه ده ابتدائیه معارفندن بحث اولدیغی صیره ده یالکیز روسلرک معارفه باقق ایجاب ایدر ، اینارودیس لری نفریق ایتمه لی ، زیرا آلنورده اولان معارف روسلرک زیانه خدمت ایده جک معارفنددر .

روسلر ده اوقویوب یازمق بیوک روش قومه نسبت اولندیغی تقدیرده یوزده اوچدر . ظن ایدرم بو جهته لایقینه ملاحظه اولنورسه روسیه دولتی احوالی واستقبالی بر درجه کشف اولنه نیلور .

اوقویوب یازمق اینارودیس لرده یوزده آلتش سکزددر . اینارودیس لرک مجموعی عموم روسیه ده روس قومه نسبة الی درتدر ، اشته بو رقلر نظر اعتباره آلتفه شایان وخاطری صاییلور رقلردندر .

روسیه ده اون ایکی دارالفنون اولوب مجموعنده تقریباً اوتوزبش بیک طلبه بولنور (براده اینارودیس لرده برابردر) فقط بو بیچاره طلبه او قدر فساد اخلاق ایله مبتلادرکه هر هانکی دارالفنونه باقه جق اولورسه کز ، یوزده الیسی کثول وفرنکی قربانلریدر . بو الی